

Türk parlamentosu, HABİTAT kararlarında politik momentumun korunmasında kararlı

Haziran 1996'da İstanbul'da yapılan HABİTAT Toplantısının ardından, alınan kararların değerlendirildiği "Ortaklar" toplantısı 31 Ocak 1997'de Cenevre'de, HABİTAT Global Parlamenterleri Avrupa Bölgesi Konseyi'nin İkinci Çalışma Toplantısı da 17 Şubat'ta Hollanda'nın Den Haag kentinde yapıldı.

Her iki toplantıya da katılan TBMM HABİTAT konuları teknik danışmanı Nuran Talu'nun raporlarını özetle sunuyoruz:

B.M. HABİTAT 'ORTAKLAR' TOPLANTISI

"Hatırlanacağı üzere, Haziran 1996'da İstanbul'da düzenlenen ve bu yüzyılın en büyük global konferansı olan HABİTAT II Konferansının sonunda karara bağlanan "HABİTAT Gündemi" ve "İstanbul Deklarasyonu", dünya üzerindeki köy, kasaba ve şehirlerin sürdürülebilir kalkınmasını sağlamak için global bir eylemi tanımlayan ve tüm dünya devletlerine yol gösteren önemli belgeler olmuştur.

Bu sonuçlar aynı zamanda Konferans esnasında hükümetlerin yanısıra toplanan ve toplumun diğer kesimi olarak tanımlanan 'ortak'ların düzenledikleri toplantılarla karara bağlanan ilkeler ve taahhütlerle perçinleştirilmiştir. HABİTAT Konferansının en önemli sonucu "Habitat gündemi" ve ulusların "HABİTAT eylem planları"nı uygulamak için yeni ve gelişmiş işbirliği metodlarını sergileyecek fırsatları yaratması olmuştur. Bu nedenle başta parlamentolar olmak üzere, yerel yönetimler, gönüllü kuruluşlar, sivil toplum kuruluşları, vakıflar, bilim camiası ve iş camiası ortak kararlar almak üzere 31 Ocak 1997 tarihinde B.M. Cenevre Ofisinde bir araya gelmişlerdir.

Toplantının başında ortaklar arasında HABİTAT Konferansı kararlarının uygulanmasında global, ulusal ve yerel ölçeklerde uluslararası politika diyaloglarının oluşması temel gaye olarak ifade edilmiştir.

Toplantıda Hükümetlerin bir araya geldiği Nairobi'de Nisan 1997 ayı içinde yapılacak olan "Birleşmiş Milletler İnsan Yerleşmeleri Komisyonu"nun 16 ncı toplantısında ortakların katkısının ne yönde olacağına dair yoğun müzakereler yapılmış ve aktif katılım modelleri tartışılmıştır.

Bu meyanda HABİTAT Global Parlamenterleri Yönetim Kurulu adına tek yetkili olarak söz alan **Feridun Pehlivan**, sürdürülebilir şehirlerin yaratılması ve herkese yeterli konut sağlanması için yapılacak çalışmalarda en önemli konunun birliktelik olduğunu vurgulayarak, bu açıdan toplantının öneminin altını çizmiştir. HABİTAT Konferansında sorumluluk yüklenen her ortağın adım adım bu sorumlulukları yerine getirmek zorunda

olduğunu söylemiştir.

Pehlivan, konuşmasında Global Parlamenterlerin aynı zamanda Avrupa Bölgesi sorumlusu olarak Güz 1996 aylarından bu yana Alman Parlamentosu'nun işbirliği ile yapılmakta olan çalışmalar hakkında toplantıya katılanlara ayrıntılı bilgi vermiş; Asya, Avrupa, Afrika, Amerika ve Okyanusya kıtalarında bölgesel düzeyde konferansların düzenlenmekte olduğunu, bu konferanslarda her bölgedeki ülkelerin HABİTAT kararlarını uygularken, bölgesel bir senteze ulaşmak gereği üzerinde durmuştur.

Pehlivan, parlamentoların bu kararları uygulamakta en önemli rollerinin ise insan yerleşmeleri ve konut politikalarında gerekli yasal ve kurumsal düzenlemeleri bir an önce hayata geçirmeleri olduğunu ifade etmiştir.

Toplantıya B.M.'ye üye 100'ün üzerinde hükümet dışı kuruluş, özel sektör, yerel yönetim, üniversiteler, kadın grupları, gençlik grupları ve vakıflar katılmıştır. Toplantıda her grup tarafından yapılan çalışmalar ve gelişmeler hakkında verilen bilgilerin ardından, özellikle bu toplantıyla yaratılan kuruluşlar arasındaki diyalogun belirlenen aralıklarla sürdürülmesi kararı alınmıştır."

GLOBAL PARLAMENTERLER

"İlki Ekim 1996'da Bonn'da yapılan "HABİTAT Global Parlamenterleri Avrupa Bölgesi Konseyi"nin İkinci Çalışma Toplantısı da 17 Şubat'ta Hollanda'nın Den Haag kentinde gerçekleştirilmiştir. Toplantıya kuruluşun Yönetim Kurulu Başkan Yardımcısı **Feridun Pehlivan**'ın yanısıra HABİTAT Global Parlamenterleri Uluslararası Konseyi üyesi **Prof. Dr. Ziya Aktaş** (İstanbul) da katılmıştır.

Toplantının gündemini ağırlıklı olarak bu yıl içinde düzenlenmesi planlanan "HABİTAT Global Parlamenterleri Avrupa Bölgesel Konferansı"nın hazırlanması çalışmaları kapsamıştır. Bu meyanda, Konferansın organizasyon konuları, katılım konuları, teknik konular ve finansman konuları görüşülmüştür. Konferansın teknik boyutunda, Avrupa bölgesi ülkelerinin HABİTAT Ulusal Eylem Planlarının bölgesel düzeyde analizlerinin yapılması öngörülmüştür.

Nisan toplantısının Romanya'da yapılmasının öngörülmesine karşın, aynı zaman diliminde bu ülkede genel seçim yapılacak olması nedeniyle başka bir yer belirlenmesi gündeme gelmiş, Türk delegasyonu, bu toplantının Türkiye'de yapılabileceğini bildirmiştir. **Pehlivan** ve **Aktaş** yaptıkları konuşmalarda, HABİTAT izleme çalışmalarında özellikle parlamenterlerin rolü açısından 'politik momentum'un kaybedilmemesi gerektiğini, bu nedenle konferansın geciktirilmemesi gerektiğine işaret etmişlerdir."